

Пересоляк О.В.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ORCID ID: 0009-0003-1259-2488

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАСНУВАННЯ ТА РЕЄСТРАЦІЇ НОВОГО БІЗНЕСУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ

Статтю присвячено проблематиці адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Проблема адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні є однією із важливих проблем, належне вирішення котрої, є запорукою розвитку економіки України, підтримки підприємницьких ініціатив, захисту прав внутрішньо переміщених осіб в Україні, збереження економічної конкуренції, подальшого розвитку України як правової держави, розвитку ринкової економіки, сприяння процесу євроінтеграції України й відбудови України від наслідків російської агресії.

Сформульовано авторське визначення поняття «адміністративно-правове забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні» як взаємоузгодженої сукупності норм та й принципів права, форм та й методів адміністративного права, уповноважених суб'єктів та їх діяльність, котрі мають на меті здійснення адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Фізична особа – підприємець реєструється за місцем своєї реєстрації, або ж місця проживання як внутрішньо переміщеної особи. Якщо ж за місцем реєстрації (окупована територія рф), то одразу змінюється податкова адреса їх на підконтрольну територію України, в тому числі на адресу їх проживання як внутрішньо переміщеної особи.

Від власника нерухомості, який надав прихисток для внутрішньо переміщеної особи додаткових дозволів не потрібно, оскільки це не передбачено чинним законодавством України, так як це податкова адреса внутрішньо переміщеної особи, адреса для здійснення зв'язку з ними, а не місце здійснення ними господарської діяльності. У такому разі на фізичну особу – підприємця, в тому числі як й на громадянина, буде обов'язок покладено змінити податкову адресу свою протягом місяця із дня виникнення таких змін (зміна місця тимчасового проживання їх).

Результати щодо надання адміністративних послуг в сфері державної реєстрації, в тому числі виписки (окрім реєстраційних номерів облікових карток платників податків і паспортних даних), обов'язковому безоплатному оприлюдненню підлягають на порталі електронних сервісів в порядку, визначеному Міністерством юстиції України у Порядку надання відомостей із Єдиного державного реєстру.

Ключові слова: адміністративно-правове забезпечення, внутрішньо переміщені особи, права людини, заснування бізнесу, реєстрація нового бізнесу система адміністративно-правового забезпечення, забезпечення права на підприємницьку діяльність.

Постановка проблеми. У сучасній Україні, в контексті її розвитку як правової держави, євроінтеграції, еволюції публічного управління, потреби забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб, адміністративної реформи, важливого значення набуває адміністративно-правове забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Дослідження питання адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні,

сприятиме пошуку оптимальних рішень задля удосконалення сучасної системи адміністративно-правового забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні і вдосконалення практики діяльності в цій сфері уповноважених суб'єктів.

Внаслідок цього дослідження проблематики адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні є важливим для подальшого розвитку науки адміністративного права.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження сучасних науковців, зокрема: О.Амоша, І.Алмаші, Д.Белова, І.Верещук та К.Крахмальової.

І.Верещук зазначає, що в перші тижні після переселення для внутрішньо переміщених осіб основними викликами є влаштування на новому місці, оформлення документів, предмети першої необхідності, грошова допомога, медична допомога, влаштування дітей в садочки і школи. Після первинної адаптації постають у них питання житла і працевлаштування. В міру обживання на новому місці однією із важливих стає проблема невизначеності їх майбутнього й необхідність планувати подальше життя[1].

К.Крахмальова під адміністративно-правовим забезпеченням статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні розуміє діяльність органів публічної адміністрації, врегульовану нормами адміністративного права, яка спрямована на реалізацію в Україні правового статусу внутрішньо переміщених осіб[2, с. 13].

Д.Белов та М.Белова вказують, що в умовах війни із метою захисту прав біженців та внутрішньо переміщених осіб цифровізація саме сприяє злагодженому функціонуванню механізму захисту їх прав[3, с. 51].

Метою статті є охарактеризувати проблематику адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Завданнями даної статті є: Саме тому, в даному підрозділі охарактеризуємо ми проблематику, зокрема: сформулюємо авторське визначення поняття «адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні»; проаналізуємо адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Виклад основного матеріалу. Проблема адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні є однією із важливих проблем, належне вирішення котрої, є запорукою розвитку економіки України, підтримки підприємницьких ініціатив, захисту прав внутрішньо переміщених осіб в Україні, збереження економічної конкуренції, розвитку ринкової економіки, спри-

яння процесу євроінтеграції України й відбудови України від наслідків російської агресії. А тому Україна, ЄС та міжнародне співтовариство приділяють важливу увагу питанням забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні, їх фінансовій підтримці й формуванню ефективної практики у цій сфері.

Унаслідок зухвалої анексії АР Крим та м.Севастополь рф, збройного протистояння та окупації частини Донбасу Донецька та Луганська області, а також і Україна в цілому зазнали значних економічних та людських втрат[4, с. 45]. Внаслідок чого чимало мешканців АР Крим, м. Севастополь, Донецької та Луганської областей стали внутрішньо переміщеними особами – вимушеними переселенцями в інші регіони України, звідки змушені були переселитися приблизно 1,5 млн осіб. Нова, значно потужніша хвиля вимушених переселенців в Україні, спричинена повномасштабним вторгненням рф 24 лютого 2022 року. Оскільки воєнні дії ще тривають, а бомбардування і обстріли населених пунктів продовжуються, тільки частина захоплених територій ворогом деокупована, тому чисельність та й склад внутрішньо переміщених осіб постійно змінюються.

Внутрішньо переміщені особи зіткнулися зі специфічними проблемами захисту і забезпечення їх прав, пов'язаними з виживанням, фізичною безпекою, захистом їх майна, наявністю засобів до існування й обмеженою свободою пересування у зв'язку із внутрішнім переміщенням, що посилює їх вразливість. Спільні виклики, що постають перед приймаючими громадами й внутрішньо переміщеними особами, такі як безробіття й обмеженість можливостей з забезпечення житлом, були визнані як основні фактори, що можуть потенційно підвищити рівень напруженості у суспільстві й призвести до вторинних вимушених переміщень[5].

Російське вторгнення і атаки на критичну інфраструктуру спричиняють небачені виклики для сучасної України. Бойові дії внаслідок агресії рф в Україні спричинили значні пошкодження житлових будинків, призвели до масштабного переміщення населення, а також й руйнування критично важливої інфраструктури – систем енергопостачання, газопостачання, водопостачання та й опалення. Це призвело до того, що мільйони українців вимушені були виїхати із своїх громад в інші безпечніші регіони України або ж закордон.

Станом на середину травня 2023 р. було зареєстровано понад 4 млн. внутрішніх переселенців,

із яких по 20% – це діти віком до 17 років і особи, старші за 65 років[6].

Однак, за оцінками посадовців, реальна чисельність внутрішньо переміщених осіб набагато більша, оскільки біля 2 млн громадян, хоча й зазнали вимушених переселень, проте із різних причин як внутрішньо переміщені особи не зареєструвалися. Більше як мільйону українців через війну залишити довелося домівки вдруге. Тобто, спочатку із 2014 року вони виїхали із території ОРДЛО та Криму, а вже після 24 лютого 2022 року – знову змушені були покинути свої домівки та й переміститися в інші регіони.

Малі та середні підприємства є основою будь-якої економіки й вони відіграватимуть провідну роль в майбутній відбудові України. Значне зростання реального рівня безробіття, близько 20 відсотків, й зростання рівня бідності серед громадян України підкреслюють нагальність ситуації й потреби активних дій із підтримки підприємництва, особливо серед внутрішньо переміщених осіб. Забезпечення того, щоби Україна уникла кризи безробіття, є надзвичайно важливим, особливо для підприємницьких ініціатив внутрішньо переміщених осіб, оскільки вони мають великий потенціал для створення робочих місць та можливостей із працевлаштування, що є важливими для підтримки та й відновлення економіки України.

Програма розвитку ООН допомагає підтримувати бізнес в Україні через різні механізми. Вони надають невеликі гранти підприємствам, котрі почали або ж потребують відновлення. Багато малих підприємств частину втратили своїх активів та й обладнання, тому ми їх підтримуємо із цим. Також Програма розвитку ООН проводить різні тренінги. Діють мобільні центри, які пропонують освітні програми і тренінги для підприємців, котрі є майбутнім і яких потрібно заохочувати в Україні. Україна сприятливий має дух підприємництва, який генерувати може великий дохід й можливості для створення робочих місць й за допомогою малого та середнього бізнесу.

Також діють центри для переміщених осіб, адже люди в прифронтових районах зіткнулися з суттєвими проблемами, зокрема й втратою роботи і скороченням можливостей. Цей підхід передбачає формування навичок й надання можливостей людям. Ці заходи допомагають підвищенню обізнаності громадян про значущість малих й середніх підприємств й, що більш важливо, відчутний забезпечують розвиток навичок й можливі бізнес-можливості, які дають постраждалим від війни громадянам змогу ефективно

перебудувати і покращити своє життя і життя спільноти[5].

І.Алмаші зазначає, що права людини, захист і сприяння реалізації прав людини завжди були й залишаються пріоритетним напрямком діяльності України. На сучасному етапі в умовах воєнного стану, запровадженого в Україні, необхідність вдосконалення існуючих механізмів захисту прав людини надзвичайної актуальності набуває, у тому числі біженців й вимушених переселенців, котрі змушені свої місця постійного проживання покидати. Важливою в цій сфері є діяльність нині Верховного Комісара ООН у справах біженців і його співпраця з Урядом України[7, с. 52].

На думку Т.Коломосець, сучасною тенденцією взаємовідносин громадян України й держави є те, що нині активно розвивається електронна форма взаємовідносин громадян із органами публічної влади, в тому числі й щодо надання адміністративних послуг та й роботи із зверненнями громадян[8, с. 367]. Поширення електронного врядування важливою є нині тенденцією в Україні.

Отже, поняття «адміністративно-правове забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні» можна визначити як взаємоузгоджену сукупність норм та й принципів права, форм та й методів адміністративного права, уповноважених суб'єктів та їх діяльність, котрі мають на меті здійснення адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань»[9] положення містить про реєстрацію і внесення інформації до державного реєстру щодо юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правової форми, форми їх власності та підпорядкування, їх символіки (у випадках, які передбачені законом), громадських формувань, які не мають статусу юридичної особи, і фізичних осіб – підприємців.

Державна реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців базується на таких основних принципах в Україні:

- обов'язковості державної реєстрації їх в Єдиному державному реєстрі;
- публічності державної реєстрації їх в Єдиному державному реєстрі і документів, які стали підставою для її проведення;
- державної реєстрації за заявницьким принципом;
- врегулювання відносин, пов'язаних із державною реєстрацією, і особливостей державної реєстрації виключно вищезгаданим Законом;

- об'єктивності, достовірності і повноти відомостей в Єдиному державному реєстрі;
- єдності методології державної реєстрації;
- внесення відомостей до Єдиного державного реєстра виключно на підставі і відповідно до вищезгаданого Закону;
- відкритості і доступності відомостей Єдиного державного реєстру.

Для того, щоби зареєструвати фізичну особу як підприємця, подати потрібно такі документи: заяву про реєстрацію, в якій вказати можна бажання бути платником податку на додану вартість або ж скористатися спрощеною системою оподаткування, або ж інформацію про статус електронного резидента.

За загальним правилом здійснюється реєстрація фізичної особи – підприємця за місцем реєстрації його місця проживання. А для переселенців – за місцем їх тимчасового проживання, при цьому довідка про реєстрацію місця проживання внутрішньо переміщеної особи не потрібна.

На практиці реєстратор іноді може вимагати довідку про реєстрацію місця проживання внутрішньо переміщеної особи, але така вимога є неправомірною, оскільки проставляє міграційна служба відмітку про тимчасове місце проживання особи в довідці внутрішньо переміщеної особи, яку заявник отримує у органах соціального захисту[10].

До державного реєстру вносять відомості про фізичних осіб-підприємців, включаючи їх місцезнаходження.

Податкові зобов'язання передбачають, що фізичні особи, котрі сплачують податки, повинні контролюючі органи інформувати про зміни в своїх даних, які внесені до їх облікової картки. Зміни такі потрібно повідомляти за встановленою формою.

Згідно із Положенням про реєстрацію фізичних осіб в Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків, фізичні особи-підприємці інформувати контролюючі органи мають про зміни в своїх даних за допомогою заяви.

Фізичні особи-підприємці також повинні інформувати контролюючі органи про зміну їх місця проживання через відповідні документи, які підтверджують таку зміну, наприклад, договір оренди, довідка переселенця або ж договір купівлі-продажу.

На тимчасово окупованих рф територіях України, господарська діяльність відповідно юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців і фізичних осіб, які займаються незалежною професійною

діяльністю на таких територіях, може бути проваджена тільки після зміни їх податкової адреси на інше місце у межах України.

За звичайних обставин, реєстрацію фізичної особи – підприємця здійснюють за місцем її реєстрації або ж місцем проживання. Щодо переселенців, то їх реєстрацію ведуть за місцем їх тимчасового проживання, і у цьому випадку довідка про реєстрацію місця проживання вимушеного переселенця не є необхідною.

Отже, фізична особа – підприємець реєструється за місцем своєї реєстрації, або ж місця проживання як внутрішньо переміщеної особи. Якщо ж за місцем реєстрації (окупована територія рф), то одразу змінюється податкова адреса їх на підконтрольну територію України, в тому числі на адресу їх проживання як внутрішньо переміщеної особи.

Від власника нерухомості, який надав прихисток для внутрішньо переміщеної особи додаткових дозволів не потрібно, оскільки це не передбачено чинним законодавством України, так як це податкова адреса внутрішньо переміщеної особи, адреса для здійснення зв'язку з ними, а не місце здійснення ними господарської діяльності. У такому разі на фізичну особу – підприємця, в тому числі як й на громадянина, буде обов'язок покладено змінити податкову адресу свою протягом місяця із дня виникнення таких змін (зміна місця тимчасового проживання їх)[11].

Єдиний державний реєстр створено з метою забезпечення державних органів і органів місцевого самоврядування, а також й інших учасників цивільного обороту інформацією достовірною про юридичних осіб, громадські формування, які не мають статусу юридичної особи, й фізичних осіб – підприємців із Єдиного державного реєстру.

Невід'ємною архівною частиною складовою Єдиного державного реєстру є Реєстр документів дозвільного характеру, Реєстр громадських об'єднань, Єдиний реєстр громадських формувань та і Єдиний реєстр підприємств, щодо котрих порушено провадження у справі про банкрутство.

Єдиний державний реєстр ведеться українською мовою із використанням програмного забезпечення, котре забезпечує його сумісність й взаємодію із іншими інформаційними системами і мережами, що становлять інформаційний ресурс України як держави.

Результати щодо надання адміністративних послуг в сфері державної реєстрації, в тому числі виписки (окрім реєстраційних номерів облікових

карток платників податків і паспортних даних), обов'язковому безоплатному оприлюдненню підлягають на порталі електронних сервісів в порядку, визначеному Міністерством юстиції України у Порядку надання відомостей із Єдиного державного реєстру.

Незважаючи на війну, в Україні постійно збільшується кількість послуг, які доступні через застосунок та портал «Дія». Зараз українці можуть відкрити ФОП без зайвої бюрократії у «Дії», наступним чином:

1. Необхідно зайти на Портал «Дія».
2. Необхідно натиснути «Подати заяву» і пройти авторизацію (за допомогою електронного підпису, BankID чи «Дія.Підпис»).
3. Необхідно вказати громадянство і адресу реєстрації. Також вказати можна унікальний номер запису у Єдиному державному демографічному реєстрі в разі його наявності. Внутрішньо переміщені особи вказують також адресу, яка зазначена в довідці внутрішньо переміщеної особи як місце її тимчасового проживання. Якщо місцем проживання її є, наприклад, гуртожиток, або ж особа хоче зареєструвати ФОП в своєму офісі, то слід обрати варіант «Інша адреса».
4. Необхідно обрати один чи кілька кодів видів економічної діяльності (далі – КВЕД). Під КВЕД розуміють код, котрий вказує на сферу діяльності підприємця і потрібен для класифікації і систематизації діяльності ФОП. Основний КВЕД може лише бути один, а інші види – скільки завгодно. Додати можна їх в будь-який час.
5. Необхідно обрати чи здійснювалась у цьому році підприємницька діяльність на спрощеній системі оподаткування. Якщо особа протягом року вдруге відкриває ФОП, то вона знову обрати спрощену систему оподаткування не зможе.
6. Необхідно обрати систему оподаткування: загальну чи спрощену. Портал підказки дає стосовно кожної із цих систем оподаткування. Щоби обрати систему оподаткування можна пройти тест.
7. Необхідно вказати місце провадження підприємницької діяльності: у межах всієї території України, за місцем реєстрації як ФОП або ж за іншою адресою.
8. Необхідно перевірити контактні дані і вказати додаткові за бажанням: основний і додатковий номери телефону, електронну адресу і сайт.
9. Необхідно перевірити інформацію в заяві і підписати за допомогою «Дія.Підпис» або ж електронного підпису. Стан розгляду цієї заяви можна переглянути в особистому кабінеті одразу.

Сповіщення про результат розгляду такої заяви надійде також на електронну пошту, вказану при реєстрації, і в кабінет громадянина в Дії розділі «Зверніть увагу».

Інформація про відкриття ФОП для особи автоматично надійде до ЄДР і податкової за місцем реєстрації його як ФОП або ж за місцем провадження господарської діяльності його. Виписка про державну реєстрацію доступна буде протягом трьох робочих днів із дня реєстрації його як ФОП, після постановки на облік в податковій і органах статистики. Завантажити виписку можна у розділі «Отримані документи»[12].

Отже, можливість реєстрації внутрішньо переміщеним особам як фізичних осіб-підприємців у застосунку Дія є важливим елементом адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні, і сприяє розвитку цифрової економіки, диджиталізації, електронного урядування, зменшує бюрократію та спрощує адміністративні процедури для реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

При зміні місцезнаходження внутрішньо переміщеної особи фізичної особи – підприємця, то ним подається заява про державну реєстрацію відповідних змін до Єдиного реєстру. Державна реєстрація після надходження комплексу документів відбувається протягом 24 годин. Перевірити результати такої державної реєстрації можна на сайті Міністерства юстиції, ця послуга безкоштовною є. Видача відповідної виписки проводиться вже за плату.

Для припинення підприємницької діяльності внутрішньо переміщена особа – ФОП подає держреєстратору його підприємницької діяльності. Державна реєстрація такого припинення ФОП здійснюється протягом 24 годин після надходження цих документів[13]. Платник податків внутрішньо переміщена особа втрачає статусу ФОП із дати внесення відповідного до ЄДР запису[14].

Висновки. На основі вищевикладеного, можна зробити наступні висновки.

Військові дії спричинили не тільки масову міграцію населення і наявність мільйонів внутрішньо переміщених осіб в Україні, але й негативно вплинули на безпекові умови ведення бізнесу в Україні, економічні зв'язки комерційних суб'єктів України, логістичні ланцюги, виробничі процеси, а на територіях бойових дій є руйнування, пожежі, спричинені обстрілами окупантів, переважно цивільних об'єктів, пошкодження

та руйнації інфраструктури і виробничих потужностей суб'єктів підприємницької діяльності, унеможливили здійснення належного і ефективного господарювання у відповідних громадах та на тимчасово окупованих територіях й спричинили релокацію багатьох підприємств.

Адміністративно-правове забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні – це є взаємоузгоджена сукупність норм та й принципів права, форм та й методів адміністративного права, уповноважених суб'єктів та їх діяльність, котрі мають на меті здійснення адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Фізична особа – підприємець реєструється за місцем своєї реєстрації, або ж місця проживання як внутрішньо переміщеної особи. Якщо ж за місцем реєстрації (окупована територія рф), то одразу змінюється податкова адреса їх на підконтрольну територію України, в тому числі на адресу їх проживання як внутрішньо переміщеної особи.

Від власника нерухомості, який надав прихисток для внутрішньо переміщеної особи додаткових дозволів не потрібно, оскільки це не передбачено чинним законодавством України, так як це податкова адреса внутрішньо переміщеної особи, адреса для здійснення зв'язку з ними, а не місце здійснення ними господарської діяльності. У такому разі на фізичну особу – підприємця, в тому числі як й на громадянина, буде обов'язок покладено змінити податкову адресу свою протягом місяця із дня виникнення таких змін (зміна місця тимчасового проживання їх).

При зміні місцезнаходження внутрішньо переміщеної особи фізичної особи – підприємця, ним подається відповідна заява про державну реєстра-

цію відповідних змін до Єдиного реєстру. Державна реєстрація після надходження комплексу документів відбувається протягом 24 годин.

Результати щодо надання адміністративних послуг в сфері державної реєстрації, в тому числі виписки (окрім реєстраційних номерів облікових карток платників податків і паспортних даних), обов'язковому безоплатному оприлюдненню підлягають на порталі електронних сервісів в порядку, визначеному Міністерством юстиції України у Порядку надання відомостей із Єдиного державного реєстру.

Можливість реєстрації внутрішньо переміщеним особам як фізичних осіб-підприємців у застосуванні Дія є важливим елементом адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні, і сприяє розвитку цифрової економіки, диджиталізації, електронного урядування, зменшує бюрократію та спрощує адміністративні процедури для реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Існують перспективи подальших наукових досліджень у даному напрямку, зокрема, щодо: порівняльно-правового аналізу адміністративно-правового забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні та в державах-членах ЄС; міжнародного співробітництва з питань забезпечення права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб; реалізації права на підприємницьку діяльність внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Отже, у даній статті охарактеризовано проблематику адміністративно-правового забезпечення заснування та реєстрації нового бізнесу внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Список літератури:

1. Верещук І. Верещук назвала кількість зареєстрованих і незареєстрованих переселенців в Україні. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3727098-veresuk-nazvala-kilkist-zareestrovanih-i-nezareestrovanih-pereselenciv-v-ukraini.html> (дата звернення: 21.05.2023).
2. Крахмальова К.О. Адміністративно-правове забезпечення статусу внутрішньо переміщених осіб в Україні. Автореф. дис ... к.ю.н. 12.00.07. адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право. Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Київ, 2017. 23 с.
3. Белов Д.М., Белова М.В. Правові та організаційні засади захисту прав біженців та внутрішньо переміщених осіб. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 47–53.
4. Внутрішньо переміщені особи: від подолання перешкод до стратегії успіху: монографія. О.Ф. Новікова, О.І. Амоша, В.П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2016. 448 с.
5. Тематичний Звіт: Внутрішнє переміщення внаслідок конфлікту в Україні: підвищена незахищеність постраждалого населення та чинники напруженості в громадах. Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ в Україні. URL: <https://www.osce.org/files/f/documents/c/6/261206.pdf> (дата звернення: 25.05.2022).
6. Кількість українців та їх міграція за кордон через війну. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3732355-kilkist-ukrainciv-ta-ih-migracia-za-kordon-cerez-vijnu.html> (дата звернення: 21.05.2023).

7. Алмаші І.М. Права та обов'язки біженців за законодавством України *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2023. № 77. Том 1. С. 52-58.
8. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник. К.: Юрінком Інтер, 2011. 412 с.
9. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань: Закон України від 15 травня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України.* 2003. № 31-32. Ст.263.
10. Степаненко М. Реєстрація ФОП без довідки переселенця. URL: <https://regserv.biz/reestracziya-fop-bez-dovidki-pereselenczya> (дата звернення: 22.05.2023).
11. Юридичні особливості реєстрації ФОП, якщо ти ВПО. URL: <https://www.arr.ks.ua/yuridichni-osoblivosti-reyestratsiyi-fop-yakshho-ti-vpo/> (дата звернення: 22.05.2023).
12. Ігітян А. Швидко та зручно: як відкрити ФОП онлайн. URL: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/shvidko-ta-zruchno-jak-vidkriti-fop-onlajn.html> (дата звернення: 23.05.2023).
13. Які дії необхідно зробити, щоб припинити підприємницьку діяльність? URL: <https://taxer.ua/uk/kb/yak-zakrytyty-fop> (дата звернення: 25.05.2023).
14. Як закрити ФОП в умовах воєнного стану. URL: https://buh.ligazakon.net/news/209966_yak-zakriti-fop-v-umovakh-vonnogo-stanu (дата звернення: 25.05.2023).

Peresolyak O.V. ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT FOR THE ESTABLISHMENT AND REGISTRATION OF A NEW BUSINESS OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS IN UKRAINE

The article is devoted to the problematic of administrative and legal support for the establishment and registration of a new business of internally displaced persons in Ukraine.

The problem of administrative and legal support for the establishment and registration of a new business of internally displaced persons in Ukraine is one of the important problems, the proper solution of which is a guarantee of the development of the economy of Ukraine, support of entrepreneurial initiatives, protection of the rights of internally displaced persons in Ukraine, preservation of economic competition, and further development of Ukraine as a legal state, the development of a market economy, the promotion of the process of European integration of Ukraine and the reconstruction of Ukraine from the consequences of russian aggression.

The author's definition of the concept of "administrative-legal provision of the right to entrepreneurial activity of internally displaced persons in Ukraine" is formulated as a mutually agreed set of norms and principles of law, forms and methods of administrative law, authorized subjects and their activities, which aim to implement administrative legal support for the establishment and registration of a new business of internally displaced persons in Ukraine.

A physical person – an entrepreneur is registered at the place of his registration, or the place of residence as an internally displaced person. If at the place of registration (the occupied territory by the rf), then their tax address is immediately changed to the controlled territory of Ukraine, including the address of their residence as an internally displaced person.

Additional permits are not required from the property owner who provided shelter for an internally displaced person, as this is not provided for by the current legislation of Ukraine, as this is the tax address of the internally displaced person, the address for communicating with them, and not the place of their economic activity. In such a case, the physical person – the entrepreneur, including as well as the citizen, will be obliged to change his tax address within a month from the date of such changes (change of their temporary residence).

The results regarding the provision of administrative services in the field of state registration, including extracts (except for registration numbers of tax payers' registration cards and passport data), are subject to mandatory free publication on the portal of electronic services in accordance with the procedure specified by the Ministry of Justice of Ukraine in the Procedure for providing information from the Unified state register.

Key words: *administrative and legal ensuring, internally displaced persons, human rights, business establishment, new business registration, system of administrative and legal support, ensuring of the right to entrepreneurial activity.*